

Sygn. akt VIII C 840/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

01 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu w VIII. Wydziale Cywilnym

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Agata Cieśla

Protokolant Alicja Winiarska

po rozpoznaniu na rozprawie 18 listopada 2015 r. we W.

sprawy z powództwa Ł. T.

przeciwko Z. J.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda Ł. T. na rzecz pozwanego Z. J. kwotę 600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VIII C 840/15

UZASADNIENIE

Powód Ł. T. wniósł o zasądzenie od pozwanego Z. J. kwoty 2.651,52 zł wraz ustawowymi odsetkami od 27 lipca 2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego w wysokości 600 zł.

Uzasadniając żądanie powód wskazał, że 03 lipca 2013 r. doszło do szkody komunikacyjnej, w wyniku której uszkodzeniu uległ należący do pozwanego pojazd marki O. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Z powodu niesprawności tego pojazdu poszkodowany - pozwany w okresie od 03 do 18 lipca 2013 r. (16 dni) wynajmował od powoda pojazd zastępczy. Biorąc pod uwagę stawkę dzienną wynajmu pojazdu tej samej lub zbliżonej klasy do pojazdu uszkodzonego, która wynosi 270,60 zł brutto za dobę, całkowity koszt najmu samochodu zastępczego wyniósł 4.329,60 zł brutto. Pozwany, wynajmując pojazd zastępczy, upoważnił powoda do wglądu w akta szkody oraz do bezgotówkowego rozliczenia czynszu najmu samochodu zastępczego na podstawie faktury VAT wystawionej przez powoda. Po zakończeniu okresu najmu powód zwrócił się do ubezpieczyciela sprawcy zdarzenia z roszczeniem zapłaty ceny za przedmiotowy najem. Ubezpieczyciel sprawcy, decyzją z 09 września 2013 r., zweryfikował zastosowaną przez powoda stawkę czynszu najmu pojazdu zastępczego i wypłacił powodowi kwotę 1.678,08 zł. Powód odwołał się od tej decyzji, jednak ubezpieczyciel podtrzymał swoje stanowisko. Powód wskazał, iż zawierając umowę najmu pozwany posiadał wiedzę, że jej bezgotówkowe rozliczenie nastąpi pomiędzy wynajmującym a ubezpieczycielem. Natomiast w sytuacji, gdy ubezpieczyciel odmówił wypłaty całej kwoty odszkodowania za wynajem pojazdu zastępczego oraz odmowy podpisania przez pozwanego umowy cesji, powód – nie mając legitymacji czynnej do występowania w ewentualnym postępowaniu cywilnym, został pozbawiony możliwości obrony swoich praw. Powód wielokrotnie wzywał pozwanego do zapłaty pozostałej, niespełnionej przez ubezpieczyciela sprawcy zdarzenia, części ceny za najem pojazdu zastępczego w wysokości 2.651,52 zł. Powód dodał, iż dochodzona przez niego kwota zawiera kwotę 809,60 zł podatku VAT od kwoty 3.520 zł. Wobec beczynności pozwanego pozew w niniejszej sprawie jest w ocenie powoda uzasadniony.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym 02 lipca 2014 r. referendarz sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu w XV. Wydziale Gospodarczym nakazał pozwanemu, aby zapłacił na rzecz powoda kwotę żadaną pozwem wraz ustawowymi odsetkami oraz kosztami procesu (k. 26).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty (k. 30 -32) pozwany Z. J., zaskarżając powyższy nakaz zapłaty w całości, wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany zarzucił, że powodowi nie przysługuje wobec niego jakiejkolwiek roszczenie. Z. J. przyznał, że po kolizji, wskutek której uszkodzony został jego samochód, wynajmował od powoda pojazd marki R. (...). Jako, że w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej towarzystwo ubezpieczeń jest zobowiązane pokryć ekonomicznie uzasadnione wydatki zmierzające do wyrównania szkody doznanej na skutek zdarzenia objętego ubezpieczeniem obowiązkowym, za wynajem miał zapłacić ubezpieczyciel sprawcy wypadku, czyli (...) S.A. Zarzucił, że powód nigdy nie wskazał pozwanemu czynszu najmu, a na pytanie pozwanego o jego wysokość odpowiedział jedynie, że firma ma rynkowe stawki. Pozwany zaprzeczył jakoby strony umówiły się na stawkę 270,60 zł brutto, co do której zarzucił, iż jest rażąco wygórowana. Zgodnie ze wspólną wolą stron powód miał udostępnić samochód zastępczy bez obowiązku zapłaty najmu przez pozwanego. Powód zapewniał, że wszelkie koszty najmu, za wyjątkiem paliwa i kosztów płynów, rozliczy bezpośrednio z ubezpieczycielem w ramach OC. Brak zobowiązania pozwanego do pokrycia czynszu najmu samochodu potwierdza również pismo z 07 lipca 2013 r., w którym specjalista do spraw odszkodowań napisał, że pozwany nie ponosi kosztu związanego z wynajęciem pojazdu zastępczego, oprócz paliwa i płynów eksploatacyjnych. Pozwany zarzucił, że powód nigdy nie udostępnił mu ogólnych warunków umowy ani cennika najmu pojazdu, jak również nie doręczył mu faktury VAT. Zawierając umowę, strony ustaliły, że czynsz, który pokryje ubezpieczyciel będzie w wysokości rynkowej, która zgodnie z ustaleniami ubezpieczyciela wynosi 104,88 zł. Zgodnie z cennikiem powoda na jego stronie internetowej, cena wynajmu samochodów klasy B, do której zalicza się R. (...), wynosi 99 zł brutto. Na takim też poziomie kształtują się ceny najmu w innych wypożyczalniach. Pozwany dodał, że w wiadomości e-mail powód wskazał wysokość stawki dobowej najmu tego samochodu w wysokości 120 zł. Pozwany zarzucił, iż powód, mimo ciężącego na nim obowiązku z art. 6 k.c., nie udowodnił dochodzonej pozwem kwoty, to jest brak dowodu, że strony umówiły się na stawkę czynszu najmu wskazaną w pozwie, jak również, że jest to czynsz rynkowy.

Postanowieniem z 13 lutego 2015 r. (k. 57) Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu Wydział XV. Gospodarczy stwierdził swą niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu Wydziałowi Cywilnemu.

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny istotny dla rozstrzygnięcia:

W kolizji drogowej 03 lipca 2013 r. doszło do uszkodzenia samochodu osobowego marki O. (...) o numerze rejestracyjnym (...) należącego do pozwanego Z. J..

Sprawcą kolizji był kierujący samochodem F. o numerze rejestracyjnym (...) K. K., który w chwili zdarzenia posiadał polisę ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w Towarzystwie (...) S.A. z siedzibą w W..

dowód zaświadczenie z 09 lipca 2013 r. k. 10;

Po przedmiotowym zdarzeniu do pozwanego podszedł pracownik firmy powoda, proponując wynajem auta zastępczego na czas naprawy uszkodzonego samochodu pozwanego. Pozwany nie został poinformowany o cenie najmu samochodu, nie przedstawiono mu cennika usług firmy powoda, uzyskał natomiast zapewnienie, że wszelkie koszty najmu pokryje ubezpieczyciel sprawcy wypadku.

Pozwany Z. J. zawarł 03 lipca 2013 r. z powodem, reprezentowanym przez pracownika jego firmy (...), umowę najmu samochodu marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...).

Zgodnie z postanowieniami umowy koszt najmu miał zostać rozliczony na podstawie faktury VAT według stawki dobowej i pokryty przez ubezpieczyciela sprawcy wypadku (z ubezpieczenia oc sprawcy).

dowody: umowa najmu z 03 lipca 2013 r. k. 11,

częściowo przesłuchanie powoda Ł. T., protokół elektroniczny z 18 listopada 2015 r.,

przesłuchanie pozwanego Z. J., protokół elektroniczny z 18 listopada 2015 r.;

Przedmiotowy samochód został wydany pozwanemu 03 lipca 2013 r., a zwrócony przez pozwanego 18 lipca 2013 r. Łączny czas najmu wyniósł 16 dni.

dowody: umowa najmu z 03 lipca 2013 r. k. 11,

przesłuchanie powoda Ł. T., protokół elektroniczny z 18 listopada 2015 r.,

przesłuchanie pozwanego Z. J., protokół elektroniczny z 18 listopada 2015 r.;

Pozwany upoważnił powoda do wglądu w akta szkody, prowadzenia korespondencji i negocjacji w przedmiotowej sprawie oraz do bezgotówkowego rozliczenia samochodu zastępczego wynajętego w związku z przedmiotową szkodą na podstawie faktury VAT.

dowód oświadczenie pozwanego z 03 lipca 2013 r. k. 12;

Pozwany Z. J. 07 lipca 2013 r. udał się do siedziby firmy powoda, gdzie pracownik powoda – specjalista do spraw odszkodowań A. M., na prośbę pozwanego, pisemnie potwierdził, iż Z. J. wynajmujący pojazd zastępczy marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) z ubezpieczenia OC sprawcy, nie ponosi kosztu związanego z wynajęciem pojazdu zastępczego, oprócz paliwa i płynów eksploatacyjnych.

dowody: pismo z 07.07.2013 r. k. 35,

przesłuchanie pozwanego Z. J., protokół elektroniczny z 18 listopada 2015 r.;

Powód 19 lipca 2013 r. wystawił fakturę VAT za wynajem pojazdu zastępczego R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) na kwotę 4.329,60 zł brutto, przyjmując stawkę dobową 220 zł netto (270,60 brutto) i 16 dni wynajmu.

Termin płatności określono na 26 lipca 2013 r. Pozwany nie otrzymał faktury VAT.

dowody: faktura VAT nr (...) k. 13,

przesłuchanie pozwanego Z. J., protokół elektroniczny z 18 listopada 2015 r.;

Powód zwrócił się do ubezpieczyciela sprawcy zdarzenia z roszczeniem pokrycia kosztów wynajmu samochodu zastępczego na czas naprawy, przedstawiając wystawioną z tego tytułu fakturę VAT.

Ubezpieczyciel sprawcy zdarzenia, decyzją z 09 września 2013 r., zweryfikował zastosowaną przez powoda stawkę czynszu najmu pojazdu zastępczego i ustalając, że średni koszt wynajmu pojazdu zastępczego tej samej klasy kształtuje się w granicach 104,88 zł, przyznał odszkodowanie w wysokości 1.678,08 zł i wypłacił tę kwotę powodowi.

dowód decyzja (...) S.A. z siedzibą w W. o przyznaniu odszkodowania z 09.09.2013 r. k. 14 – 15;

Pismem z 02 października 2013 r. powód odwołał się od decyzji ubezpieczyciela, wnosząc do wypłatę całości odszkodowania w kwocie 4.329,60 zł.

Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. odmówiło wypłaty dalszego odszkodowania z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego.

dowody: pismo powoda do (...) S.A. z siedzibą w W. z 02.10. 2013 r. k. 16 – 17,

pismo (...) S.A. z siedzibą w W. do powoda z 02.11.2013 r. k. 18 – 19,

Pismem z 02 października 2013 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty należnej kwoty podatku VAT w wysokości 809,60 zł wynikającej z faktury VAT nr (...), argumentując, że ubezpieczyciel pojazdu sprawcy wypłacił odszkodowanie za pojazd zastępczy w kwocie netto ze względu na fakt, że pojazd pozwanego wykorzystywany był do prowadzenia działalności gospodarczej.

Powód Ł. T., pismem z 24 lutego 2014 r., wezwał pozwanego Z. J. do zapłaty kwoty 2.651,52 zł jako nieuiszczonej części ceny za najem pojazdu zastępczego.

dowody: pismo powoda z 02.10.2013 r. k. 21,

pismo powoda z 24.02.2014 r. k. 22;

Rynkowa cena wypożyczenia samochodu marki R. (...) kształtuje się w granicach 90 – 100 zł za dobę.

Koszt wynajmu samochodu klasy R. (...) w firmie powoda na okres dwóch tygodni wynosi około 1.680 zł brutto, powiększony o kaucję zwrotną w wysokości 1.000 zł.

dowody: oferta rentcars.pl k. 36,

wiadomość e-mail z 10.09.2014 r. k. 37.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszym postępowaniu powód Ł. T. dochodzi od pozwanego Z. J. zapłaty kwoty 2.651,52 zł tytułem brakującej części ceny wynajmu samochodu zastępczego, której nie uiścił ubezpieczyciel sprawcy wypadku (...) S.A. z siedzibą w W.. Aby obronić żądanie pozwu, powód winien udowodnić, że strony łączyła umowa przewidująca po stronie pozwanego obowiązek zapłaty kwoty 4.329,60 zł brutto za wynajem samochodu zastępczego R. (...) na okres 16 dni, to jest przy zastosowaniu stawki dobowej w wysokości 220 zł netto (270,60 zł brutto).

Powód, mimo ciężącego na nim obowiązku dowodowego z art. 6 k.c., nie udowodnił swojego roszczenia.

Poza sporem jest, iż strony łączyła umowa najmu samochodu zastępczego R. (...) o numerze rejestracyjnym (...), jak również fakt, że pozwany korzystał z tego samochodu przez okres 16 dni. Bezsporny jest także ustalony przez strony sposób rozliczenia, a mianowicie - zgodnie z postanowieniami umowy - koszt najmu miał zostać rozliczony na podstawie faktury VAT według stawki dobowej i pokryty przez ubezpieczyciela sprawcy wypadku (z ubezpieczenia oc sprawcy).

Sporna natomiast jest stawka dobowa najmu samochodu zastępczego, albowiem ubezpieczyciel sprawcy wypadku odmówił wypłaty powodowi całości żądanej przez niego kwoty, wskazując, że przyjęta przez niego stawka przewyższa stawkę rynkową. W konsekwencji powód z tytułu wynajmu pozwanemu pojazdowi zastępczemu otrzymał od ubezpieczyciela sprawcy wypadku kwotę 1.678,08 zł, przy przyjęciu że średni koszt wynajmu pojazdu zastępczego tej samej klasy wynosi 104,88 zł za dobę. Pozostałej części kosztów wynajmu powód domaga się w niniejszym procesie bezpośrednio od pozwanego.

Tymczasem powód nie udowodnił, a pozwany zaprzeczył, aby strony umowy ustaliły dobową stawkę wynajmu samochodu zastępczego. Jak wynika z przesłuchania pozwanego, pracownik powoda – zawierając z nim umowę, mimo pytań pozwanego, nie poinformował go o cenie najmu samochodu, nie przedstawił mu cennika usług firmy powoda, natomiast wielokrotnie zapewnił, że wszelkie koszty najmu pokryje ubezpieczyciel sprawcy wypadku. Co więcej pozwany, dla potwierdzenia powyższego, udał się do siedziby firmy powoda, gdzie uzyskał pisemne zapewnienie, że jako wynajmujący pojazd zastępczy marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) z ubezpieczenia OC sprawcy, nie ponosi kosztu związanego z wynajęciem pojazdu zastępczego, oprócz paliwa i płynów eksploatacyjnych (pismo z 07.07.2013 r. k. 35).

Wprawdzie powód podczas przesłuchania twierdził, że jego pracownicy, zawierając umowy najmu każdorazowo informują o stawce dobowej i uzgodnioną wpisują w umowie, jednak w rozpatrywanym przypadku w umowie nie wskazano stawki dobowej, a powód – mimo, iż okoliczność tę miał prawo wykazywać wszelkimi środkami dowodowymi, w tym również osobowymi, nie udowodnił, iż stawka dobowa w wysokości żądanej od pozwanego została z nim uzgodniona.

Jednocześnie powód nie wykazał również, aby stawka dobowa, na której opiera swoje żądanie, była stawką rynkową. Z kolei z ofert przedłożonych przez pozwanego, w tym oferty uzyskanej drogą mailową od pracownika firmy powoda, wynika, że koszt wynajmu samochodu klasy R. (...) w firmie powoda na okres dwóch tygodni wynosi około 1.680 zł brutto, powiększony o kaucję zwrotną w wysokości 1.000 zł. Powyższe daje stawkę dobową na poziomie 120 zł.

W świetle art. 659 k.c. przez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz do używania przez czas oznaczony lub nieoznaczony, a najemca zobowiązuje się płacić wynajmującemu umówiony czynsz, natomiast czynsz może być oznaczony w pieniądzech lub w świadczeniach innego rodzaju.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności z treści zawartej przez strony umowy najmu z 03 lipca 2013 r. (k. 11) oraz oświadczenia z 03 lipca 2013 r. (k. 35) wynika, iż strony ustaliły, że bezgotówkowe rozliczenie za wynajem auta nastąpi pomiędzy powodem a ubezpieczycielem sprawcy wypadku. Okolicznością bezsporną jest, że ubezpieczyciel sprawcy wypadku wypłacił powodowi kwotę 1.678,08 zł za wynajem samochodu zastępczego R. (...), przyjmując dzienną stawkę 104,88 zł. Zgodnie z wydrukiem strony zawierającej oferty wynajmu samochodów rentcars.pl oraz emailem sporządzonym w imieniu firmy powoda powyższa stawka jest stawką rynkową. Wprawdzie powód podnosił, że pozwany korzystał z innej, rozszerzonej oferty, dlatego też uiszczona przez ubezpieczyciela cena nie powoduje zaspokojenia jego roszczenia, jednak okoliczności tych nie wykazał. Powód nie przedstawił żadnego dowodu na to, że cena została umownie określona oraz, że była wyższa niż uiszczona przez ubezpieczyciela.

Dla przedmiotowej sprawy istotna jest także okoliczność, iż umowa pomiędzy stronami określa, że pozwany nie będzie zobowiązany do zapłaty kosztów najmu samochodu, gdyż obowiązek ten spoczywać będzie na ubezpieczycielu sprawcy. Potwierdza to również pisemne oświadczenie pracownika powoda z 07 lipca 2013 r., iż Z. J. nie ponosi kosztu związanego z wynajęciem pojazdu zastępczego oraz zapewnienie pracownika powoda przed podpisaniem umowy w dniu wypadku. Jednocześnie Sąd wskazuje, że wystawiona przez powoda faktura VAT nr (...) nie jest podpisana przez pozwanego, a z jego przesłuchania wynika, że nigdy nie została mu przedstawiona.

Podsumowując powyższe rozważania, przedmiotowa umowa najmu samochodu zastępczego nie określa ceny najmu ani dobowej stawki, jak też informacji mogących stanowić podstawę do uznania, że odszkodowanie wypłacone powodowi przez ubezpieczyciela nie zaspokaja jego roszczenia. Powód w żaden sposób nie wykazał, że strony umówiły się na stawkę 270,60 zł brutto. Nadto w świetle postanowień umowy powód nie był zobowiązany do zapłaty czynszu najmu, gdyż obowiązek ten leżał po stronie ubezpieczyciela sprawcy wypadku.

W tych okolicznościach brak jest podstaw do żądania od pozwanego kwoty objętej żądaniem pozwu.

Jednocześnie dodać należy, iż pozwany zawarł z powodem umowę jako osoba fizyczna, nie zaś jako przedsiębiorca. Wynika to bezpośrednio z umowy stron, gdzie brak jest oświadczenia pozwanego o prowadzeniu działalności gospodarczej, jak również danych identyfikujących pozwanego jako przedsiębiorcę, jak numer NIP. Potwierdza to także faktura VAT wystawiona przez powoda na pozwanego jako osobę fizyczną. Mimo, iż w okresie umowy najmu pojazdu zastępczego pozwany prowadził działalność gospodarczą i był wówczas płatnikiem podatku VAT, to samochód nie był przez niego wykorzystywany do prowadzenia działalności gospodarczej i nie korzystał on z odliczeń podatku VAT w tym zakresie. Tym samym żądanie powoda zwrotu podatku VAT nie znajduje uzasadnienia.

W tym miejscu należy się również donieść do kwestii odmowy podpisania przez pozwanego umowy cesji, co – według twierdzeń powoda – miało doprowadzić do pozbawienia go możliwości obrony swoich praw z powodu braku legitymacji czynnej do występowania w ewentualnym postępowaniu cywilnym przeciwko ubezpieczycielowi sprawcy wypadku. Jak wynika z przesłuchania stron cesja, której podpisania pozwany istotnie odmówił, nie miała służyć - jak wskazano w pozwie - dochodzeniu przez powoda roszczeń wobec ubezpieczyciela sprawcy. Z przesłuchania powoda wynika natomiast, iż stosowaną praktyką jest, iż umowa cesji podpisywana jest z każdym klientem, natomiast w sytuacji, gdy ubezpieczyciel nie wypłaci całości żądanych kosztów najmu pojazdu zastępczego wynajmujący ponosi stratę z tego wynikającą. W szczególności zauważyć należy, iż powód nie wskazał, aby zamiarem jego było dochodzenie roszczeń przeciwko ubezpieczycielowi sprawcy przed sądem. Natomiast pozwany w swym przesłuchaniu wskazał, iż jego obawy przed podpisaniem umowy cesji wynikały z przekonania, iż skutkiem podpisania przedstawionego mu dokumentu będzie uznanie roszczenia. Sąd rozpoznający niniejszą sprawę zaznacza jednakże, iż zasadności powyższych obaw nie sposób ocenić nie dysponując dokumentem, który powód przedstawił pozwanemu jako umowę cesji.

W świetle powyższych ustaleń faktycznych oraz poczynionych w oparciu o nie rozważań, roszczenie powoda podlegało oddaleniu, co znalazło wyraz w pkt I. sentencji wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie II. sentencji wyroku na podstawie art. 98 k.p.c., który stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu) i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego ustalonych zgodnie z § 6 ust. 3 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 461; zm. Dz. U. z 2015 r., poz. 616).